

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור בית הדין להסדר כובל

הסכם בין אלביט מערכות יבשה ותקשוב-תדיראן בע"מ

לבין תדיראן מערכות אלקטרוניות בע"מ

1. פתח דבר

לפני בקשה למתן פטור מהסדר כובל להסכם בין אלביט מערכות יבשה ותקשוב – תדיראן בע"מ ("אלביט יבשה") לבין תדיראן מערכות אלקטרוניות בע"מ ("תדיראן") שעניינו שיתוף פעולה בתחום מערכות שליטה ובקרה.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק, כמפורט להלן.

2. ההסכם

2.1 הצדדים להסכם

אלביט יבשה היא חברה פרטית בבעלות מלאה של אלביט מערכות בע"מ הפועלת בתחום מערכות היבשה, ובכלל זה מערכות תקשורת וציוד תקשורת לכלי רכב צבאיים.

תדיראן היא חברה פרטית בבעלות אלישרא מערכות אלקטרוניות בע"מ הפועלת בפיתוח וייצור מערכות אלקטרוניות לצרכים צבאיים ואזרחיים.

אלישרא מערכות אלקטרוניות בע"מ היא חברה בת של אלביט מערכות בע"מ ("אלביט מערכות"), המוחזקת על ידי אלביט (70%) ואלתא מערכות בע"מ (30%). תדיראן ואלביט יבשה נמנות, אפוא, על אשכול חברות אחד, אם כי לא מתקיימת בהן הוראת ס' 3(5) לחוק ההגבלים העסקיים, המוציאה הסדר שהצדדים לו הם חברה וחברה בת מגדרי הסדר כובל.

רשות ההגבלים העסקיים

2.2. רקע כללי ותיאור ההסדר

עניינו של הסדר נשוא בקשה זו הינו הסכם שיתוף פעולה בין אלביט יבשה לבין תדיראן (להלן- "ההסכם") בפעילותן בתחום השליטה והבקרה ("שו"ב"). על פי המוסכם בין הצדדים, בכל הפרויקטים בתחום השו"ב בארץ ובעולם, לרבות בפרויקטים הכוללים תכולת עבודה נוספת מלבד תחום השו"ב, הצדדים ישתפו פעולה, באופן שאלביט יבשה תשמש כקבלן ראשי ותהיה אחראית על הגשת הצעות ללקוחות וכל המגעים עמם, ואילו תדיראן תשמש קבלן משנה, ותסייע לה בהתאם לצורך. תדיראן תמשיך לבצע פרויקטים קיימים ותישאר אחראית לפרויקטים אלה, אולם התקשרויות חדשות, לרבות התקשרויות המשך להתקשרויות הקיימות, יהיו באחריות אלביט יבשה. הצעות שהציעה תדיראן ללקוחות שונים יוסבו לאלביט יבשה, והצעות שלא ניתן יהיה להסבן יראו כאילו הן פרויקטים קיימים באחריות תדיראן.

אלביט יבשה התחייבה להעביר לתדיראן תכולות עבודה בהתאם לחלוקת מוסכמת ביחס לפרויקטים בתחום השו"ב.

על פי ההסכם, הקניין הרוחני שהיה בידי כל צד ערב ההסכם יישאר בידיו, אולם לכל אחד מן הצדדים בפרויקטים אשר החלה כבר תדיראן בביצועם, תישאר היא אחראית להם בכל ההיבטים.

תוקף ההסכם חמש שנים.

3. השפעה על התחרות

אלביט יבשה הינה אחת החברות המובילות בעולם בתחום השו"ב והיא מבצעת פרויקטים רבים בתחום בארץ ובעולם. לתדיראן קיימת פעילות בתחום השו"ב הארטילרי והכללי, והיא מבצעת פרויקטים יחודיים עבור מספר מצומצם יותר של לקוחות.

על פי המתואר בבקשת הפטור, הסכמים קיבוציים החלים על תדיראן מטילים עליה מגבלות בניוד עובדים מתחומי עיסוקם. הצטמצמות צבר ההזמנות של תדיראן בתחום השו"ב בשנים האחרונות הביא אותה לבקש לחבור לגורם אחר הפעיל בתחום. אלביט, המצויה באותו אשכול חברות ונהנית מצבר הזמנות גדול בתחום זה היוותה אפוא הכתובת לחבירה.

השפעה על התחרות בתחום המיזם

3.1 נוכח העובדה כי שתי החברות פעילות בתחום השו"ב, הפעילות המשותפת אמנם גורעת, לכאורה, שחקן הפועל בתחום. יחד עם זאת, הלכה למעשה התחרות בתחום זה אינה צפויה להיפגע, וזאת הן נוכח הקרבה הרבה שבין שתי החברות והן נוכח מצב התחרות בשוק.

רשות ההגבלים העסקיים

3.2 בנסיבות העניין הנוכחי, בו שתי החברות נמנות על אשכול חברות אחד, החשש לפגיעה בתחרות כתוצאה מן המיזם המשותף הוא מרוחק. בבקשת הפטור הודגש כי לאלביט מערכות שליטה מלאה בשני הצדדים להסדר. אלביט מערכות, השולטת בשתי החברות, במישרין או בעקיפין, יכולה, אפוא, להכווין את תחומי פעילותן ואת היקפה באופן שלא ייצור פעילות מקבילה בתוך האשכול. ואכן, תדיראן לא פעלה בשנים האחרונות, ואף אינה פועלת כיום, בתחום השו"ב בישראל, וממילא אינה משווקת בישראל מוצרים חלופיים למוצרי אלביט בתחום השו"ב.

3.3 בבקשת הפטור אף הוסבר כי פעילותה של תדיראן בתחום השו"ב פחתה במשך השנים באופן שהפך את המשך הפעילות בתחום השו"ב במסגרתה ללא כלכלי. בנסיבות העניין אין לראות בתדיראן מתחרה אפקטיבית לאלביט יבשה בתחום השו"ב, כך שהמיזם המשותף לא יפחית באופן ממשי את רמת התחרות בין החברות, בפועל או בכח.

3.4 מעבר לכך, בתחום השו"ב בישראל פועלים שחקנים רבים נוספים, ובהם רפא"ל, התעשייה האווירית, נס טכנולוגיות וטלדור ומכאן שהמיזם המשותף אינו צפוי להשפיע באופן משמעותי על תמונת התחרות בתחום.

השפעה על התחרות מחוץ לתחום המיזם

3.5 בנוסף, בצד היתרונות הגלומים בו, מיזם משותף מעמיד את הצדדים לו בקרבה מתמדת ובשותפות הדוקה לדרך פעולה עסקית, העלולה להקהות את היריבות ביניהם גם בתחומים אחרים.¹ ככלל, ככל שמשקלו של המיזם המשותף בכלל עסקיהם של הצדדים לו כבד יותר, ותחום עיסוקו קרוב יותר לתחום התחרות שביניהם, מתחזק החשש לצינון התמריץ שלהם להתחרות זה בזה בעסקיהם האחרים.²

3.6 כאמור לעיל, שתי החברות נשלטות על ידי אלביט מערכות בע"מ, שלה הכוח להכווין את תחומי פעילותן ואת היקפה. במצב זה, משקלו של החשש לפגיעה בתחרות בין שתי החברות מחוץ לתחומי המיזם אינו רב. יתר על כן, בין החברות לא מתקיימת חפיפה בתחומי פעילות

¹ ר' הי"ע (י-ם) 465/96 דטה קאר בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים ואח', דינים מחוזי כו(6), 146; ערר 1/97 איסכור שירותי פלדות בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, דינים מחוזי, ל"ב (1) 64; החלטה בדבר אי מתן פטור בעניין אנרגיית המזרח התיכון, מספר פרסום 3008959 במאגר המידע באתר הרשות: www.antitrust.gov.il פס' 6; קביעה בדבר הסדר כובל בין חברות הדלק "דלק" ו"סונול" לשיווק משותף של מערכת "דלקן 2000", מס' פרסום 3001363 באתר הרשות.

² ר' החלטה מיום 12.11.2009 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין רפא"ל והתעשייה האווירית בע"מ למיזם משותף בתחום האלקטרו-אופטיקה, מס' פרסום 5001519 באתר הרשות.

רשות ההגבלים העסקיים

שמחוץ לתחום השו"ב. בנסיבות מיוחדות אלה, נמצא כי ההסדר אינו מגביל את התחרות גם מחוץ לתחומי המיזם.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים וכל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ב תמוז, תש"ע

4 יולי, 2010